Elektronicznie podpisany przez:
Beata Maria Chmielewska
dnia 20 stycznia 2025 r.

UCHWAŁA Nr RIO.II-00312-68/2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
z dnia 20 stycznia 2025 r.

w sprawie wyrażenia opinii o możliwości sfinansowania deficytu i prawidłowości planowanej kwoty długu przedstawionych przez Radę Gminy Białowieża

Na podstawie art. 13 pkt 10 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r. poz. 7), art. 230 ust. 4 i art. 246 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm.) oraz Zarządzenia Nr 7/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku z dnia 27 lipca 2023 r. w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących,

Skład Orzekający w osobach:
Beata Chmielewska – przewodnicząca
Agnieszka Gerasimiuk – członek
Marlena Stachurska–Janczyło – członek

opiniuje pozytywnie

– możliwość sfinansowania deficytu określonego w uchwale budżetowej Gminy Białowieża,

– prawidłowość planowanej kwoty długu Gminy Białowieża wynikającej z zaciągniętych zobowiązań, o której mowa w art. 226 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, wnosząc uwagi zawarte w uzasadnieniu.

Uzasadnienie

Skład Orzekający sformułował niniejszą opinię w oparciu o uchwały Rady Gminy Białowieża z dnia 20 grudnia 2024 roku: Nr IX/43/24 w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Białowieża na rok 2025 i Nr IX/42/24 w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Białowieża na lata 2025–2028 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2025–2038 oraz pismo Wójta Gminy Białowieża Nr FN.3021.24 z dnia 13 stycznia 2025 roku.

Rada Gminy uchwaliła na 2025 rok budżet, w którym zaplanowano:

– dochody ogółem w kwocie 23 987 838,24 zł (w tym bieżące – 16 257 622,24 zł, majątkowe – 7 730 216,00 zł);

– wydatki ogółem w kwocie 28 220 284,14 zł (w tym bieżące – 15 007 613,14 zł, majątkowe – 13 212 671,00 zł).

Różnica między planowanymi dochodami i wydatkami budżetu stanowi deficyt w wysokości 4 232 445,90 zł. Jako źródła pokrycia deficytu wskazano przychody pochodzące z :

1) wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych – 4 022 445,90 zł;

2) niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i dochodów z opłat za koncesję na sprzedaż alkoholu – 10 000,00 zł;

3) niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków – 200 000,00 zł.

Wskazane źródła pokrycia planowanego deficytu są zgodne z art. 217 ust. 2 pkt 6 i 8 ustawy o finansach publicznych.

Łączna kwota planowanych na 2025 rok przychodów wynosi 4 732 685,90 zł (w tym: „Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy" (§ 950) – 4 522 685,90 zł; „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach" (§ 905) – 10 000,00 zł; „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków" (§906) – 200 000,00 zł). Rozchody tytułem spłaty wcześniej zaciągniętych zobowiązań zostały zaplanowane na poziomie 500 240,00 zł (§ 992 „Spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów").

Analiza bilansu z wykonania budżetu gminy za 2023 rok, sporządzonego według stanu na dzień 31.12.2023 roku, danych dotyczących wykonania budżetu za rok 2024 zawartych w załączniku Nr 1 do uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Białowieża na lata 2025–2038, sprawozdań grudniowych, z wykonania planu dochodów i wydatków budżetowych od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2024 (Rb–27s i Rb–28s) z uwzględnieniem pisma Wójta Gminy Białowieża Nr FN.3021.24 z dnia 13 stycznia 2025 roku wskazuje, że gmina będzie mogła sfinansować przychodami wewnętrznymi deficyt oraz rozchody budżetu zaplanowane w 2025 roku.

Według założeń przedłożonych w WPF wynika, iż gmina dług zaciągnięty w latach ubiegłych zamierza spłacać do końca 2038 roku. Od roku 2026 jednostka planuje dodatnie wyniki budżetów, które w całości będą służyły finansowaniu w poszczególnych latach rozchodów.

Ujęta w budżecie wielkość spłat istniejącego zadłużenia wraz z kosztami jego obsługi, jak również realizacja określonych wartości w zakresie dochodów i wydatków bieżących, nie spowoduje w 2025 r. i w latach kolejnych przekroczenia dopuszczanego poziomu indywidualnego wskaźnika spłaty zobowiązań, wynikającego z relacji określonej w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Zachowanie relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych tj. pomiędzy wskaźnikami planowanych w poszczególnych latach spłat zobowiązań a wskaźnikami dopuszczalnych limitów spłat, oparte jest (dla dopuszczalnych limitów spłat) przede wszystkim na założeniu osiągania tzw. nadwyżek operacyjnych (począwszy od 2025 roku), czyli dodatnich różnic między dochodami i wydatkami bieżącymi (sald operacyjnych spełniających reguły wydatkowe z art. 242 ustawy), a ponadto na projekcji dochodów ze sprzedaży majątku. Dochody z tego źródła przyjęto w następujących w wartościach: 210 216,00 zł (rok 2025), 30 000,00 zł (lata 2026–2027), 32 000,00 zł (lata 2028–2029), w latach 2030–2036 w przedziale od 20 000,00 zł do 30 000,00 zł – poziom tych

dochodów nie odbiega od dotychczas realizowanego. Zgodnie z budżetem 2025 roku założono nadwyżkę operacyjną w wysokości 1 250 009,10 zł, co jest zgodne z art. 242 ustawy o finansach publicznych, a w kolejnych latach zaplanowano nadwyżki operacyjne w przedziale od 1 283 498,00 zł (rok 2026) do 2 273 604,00 zł (rok 2038).

Nadwyżki operacyjne osiągnięte w latach 2018–2024 pozostają w granicach od 110 795,11 zł (przewidywane wykonanie 2024 roku) do 3 108 901,24 zł (2022 rok), jedynie w roku 2020 odnotowano deficyt operacyjny w wysokości 18 049,03 zł, a ich średnia arytmetyczna z przywołanego okresu wyniosła 1 171 197,45 zł. **Skład Orzekający zauważa, że wartość nadwyżek operacyjnych szacowanych w prognozie została ustalona na poziomie, który może być trudny do zrealizowania i jest zależna od korzystnego kształtowania się czynników otoczenia makroekonomicznego.**

Reasumując, **Skład Orzekający ze względu na zaprognozowany do 2038 roku okres spłaty zobowiązań, poziom kształtowania się nadwyżek operacyjnych, jak również identyfikowane ryzyko niestałości wartości zaprezentowanych w WPF gminy w związku z dynamicznie zmieniającym się otoczeniem gospodarczym zwraca uwagę iż niezbędne jest bieżące weryfikowanie założeń przyjętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Białowieża na lata 2025–2038 pod kątem ich realistyczności, jak również stałe monitorowanie sytuacji finansowej Gminy Białowieża w celu zachowania właściwych relacji dla możliwości obsługi długu publicznego.**

Mając powyższe na uwadze, Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE:

Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku, ul. Branickiego 13, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca Składu Orzekającego
Beata Chmielewska